

cieromiks

PALAVRAS

Lesmap

Beste juf, meester of andere nieuwsgierigen,

Wat fijn dat jullie met de klas naar **PALAVRAS** komen kijken!

Wij zijn Alice, Chantal en Renata van compagnie niks en we kijken er enorm naar uit om jullie te ontvangen.

Dankjewel om voor onze voorstelling te kiezen — we hopen dat het een warme, speelse en inspirerende ervaring wordt voor jullie klas.

Om jullie bezoek nog rijker te maken, maakten we een lesmap die je vrijblijvend kan gebruiken vóór én na de voorstelling. Je vindt er:

- een korte voorstelling van wie wij zijn
- praktische theatertips
- leuke praatronde-starters
- muzische opdrachten
- creatieve ideeën om uit te proberen met je kleuters of leerlingen

Voel je vrij om alles aan te passen aan jouw klas. Jij kent hen tenslotte het best.

Voor jullie de zaal betreden vragen we om jullie **schoenen uit** te doen in de foyer. Voor **PALAVRAS** nemen jullie plaats op het podium dat helemaal zacht is en uit tapijt bestaat. Extra spannend dus, maar vooral intiem en gezellig. We vragen om enkel gebruik te maken van de voorziene zitplaatsen en stoelen. Gelieve niets te verplaatsen, zo blijft het licht goed afgestemd en kan iedereen het decor optimaal beleven.

Moet je even met een kindje naar buiten (toilet, spannend momentje, ...)? Geen probleem. Je kan rustig langs dezelfde weg naar buiten en weer naar binnen.

We vragen ook om gsm's uit te schakelen en geen foto's te maken tijdens de voorstelling. Dat zorgt voor rust bij de kinderen én bij ons op scène.

Op onze website vind je nadien mooie foto's en filmpjes om samen na te genieten. Na de voorstelling is er zeker tijd voor een leuke klasfoto!

We horen ook heel graag wat jullie ervan vonden. Stuur ons gerust een berichtje via sociale media, onze website, mail of zelfs oldschool per post.

Alvast veel kijkplezier bij **PALAVRAS** en veel doe-plezier met de lesmap!

Wie zijn wij?

Chantal Boes, Alice Erlanger en Renata Lamenza Epifanio: drie makers met verschillende achtergronden en één gedeelde nieuwsgierigheid. Ze vormen het kloppend hart van **compagnie niks** en verbinden hun jarenlange expertise en podiumervaring met een enorme passie voor muziek, sensorialiteit en verbeelding die ze inzetten voor een (zeer) jong publiek.

Onze missie!

In het begin was er niks.

Uit niks ontstond alles.

compagnie niks begint met niks, we creëren vanuit wat we al hebben: onze zintuigen, stemmen, bewegingen en geluiden. We kijken naar alles met een gevoel van verwondering. We willen bij mensen een staat van verwondering oproepen, stimuleren en ontwaken wanneer ze naar 'niks' kijken. We zien deze beleving van verwondering als een manier om de wereld te zien en mensen met elkaar te verbinden. We werken interdisciplinair tussen muziek, beweging, gebruiken woorden en talen en creëren zo zintuiglijke werelden die mensen verenigen.

compagnie niks wil in contact komen met mensen van alle leeftijden en achtergronden die geïnteresseerd zijn in het herontdekken en stimuleren van verwondering. We werken speels, met een focus op de natuur, zintuigen, materialen, taalontwikkeling, verbinding, educatie in samenwerking met organisaties.

Wil je meer te weten komen over het andere werk van **compagnie niks** hou dan zeker www.compagnieniks.com in het oog.

PALAVRAS

shhhhh.... ruik de kleur
ken je die geur?
sluit je ogen
hoor je het lied?
wacht
ik wacht
what?
palavras
ik ken het niet
het is rond; het is lang
geeft het warmte?
is het nat?
splash! heh?
stil

Welke kleur heeft de stilte na het lied?

Hoe klinkt water als het uit de kraan komt? En hoe zeg je dat in jouw taal?

Neem een woord, geef die een stem, een kleur, een noot en een geur, zing je mee?
Ja! En dan naar bed. Doe je ogen toe en luister. Voel je het geruis van de klinkers?
Ga even liggen, wacht, voel de druppels van de regen. En... wakker worden! Huh?
Maar wie zijn die madammen? Palavradoras!

Ze spelen graag met lange letters en geluiden, ze lopen heel traag of dansen heel snel. En ze zingen in hun bed. En jij mag meedoen! 'PALAVRAS' is een interactieve muzikale, multisensoriële voorstelling voor kinderen vanaf 2,5 jaar die inzet op de ontwikkeling van taalvaardigheid en muzikale gevoeligheid.

Duur: 45 min

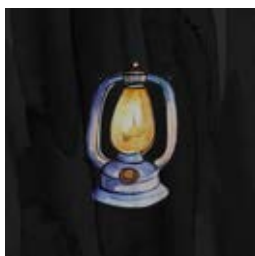
Credits:

Creatie, spel en muziek: compagnie niks
(Alice Erlanger, Chantal Boes en Renata Lamenza Epifanio)
Voice coach: Tine Joris
Kostuum: Joke Van de Castele
Scenografie: Manuela Vilanova
Dramaturgie: Lindai Boogerman
Technisch advies: Bram Plessers
Techniek: Luca De Kinder - Matthias De Backer
Lichtontwerp: Matthias De Backer
Foto's: Karolina Maruszak
Logo PALAVRAS: Sodjan Wauters
Website en socials: Lilian Doyle
Boeking: Theaterbureau Thassos
Co - Productie: CC De Muze Heusden-Zolder en CO Nova

Theaterafspraken = samen voorbereid

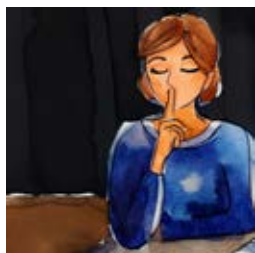
Zo, nu weten jullie al een beetje waar jullie naartoe gaan. In het theater beleven we iets samen. Het is geen film die je kan pauzeren, maar een echt moment dat maar één keer precies zo gebeurt. Om dat voor iedereen fijn, veilig en spannend te maken, maken we samen een paar afspraken. Misschien kunnen jullie ze zelfs al eens oefenen in de klas?

Wanneer het licht plots dooft, begint het verhaal. Dat moment kan best een beetje spannend zijn. Spanning is niet erg — ze hoort zelfs een beetje bij theater. Als je voelt dat het kriebelt in je buik, kan je rustig blijven zitten, de hand nemen van iemand naast je of even diep in- en uitademen. We hoeven dat gevoel niet weg te duwen. We beleven het samen.

In het theater kijken en luisteren we met ons hele lichaam. De acteurs staan vlak bij ons en kunnen ons horen. Ze voelen ook of we mee zijn in hun verhaal. Meedoen betekent niet dat je iets moet zeggen. Je toont het door aandachtig te kijken, je lichaam rustig te houden en goed te luisteren. Lachen of zacht reageren wanneer iets grappig, mooi of verrassend is, mag natuurlijk wel. Dat maakt het net levendig en echt.

We delen de ruimte met andere kinderen en volwassenen. Iedereen wil graag goed kunnen zien en horen. Daarom praten we niet tijdens het spel en lopen we niet heen en weer. Dat helpt de acteurs om zich te concentreren en zorgt ervoor dat iedereen in het verhaal kan blijven. Het is fijn om vooraf nog even naar het toilet te gaan, zodat je tijdens de voorstelling rustig kan blijven zitten.

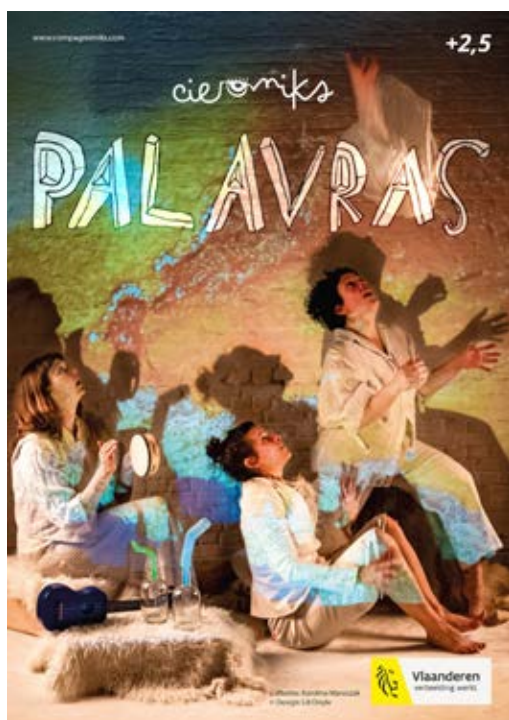

En wanneer het verhaal afgelopen is en de acteurs buigen, tonen wij dat we het waardeerden door te applaudisseren. Dat is ons dankjewel aan hen — een warm cadeautje terug voor het verhaal dat ze met ons deelden.

Info om te bekijken met de kinderen:

- De affiche: deze kan je ook [downloaden](#) om in de klas op te hangen
- Wat valt jou als eerste op? Waarom net dat?
- Waar blijven je ogen het langst hangen?
- Wat zie je dat iemand anders misschien nog niet zag?
- Als je de afbeelding één woord zou geven, welk woord kies je?
- Welke kleuren zie je? Hoe laten die kleuren jou voelen?
- Is er iets op de affiche dat je mooi, grappig, vreemd of spannend vindt?
- Wat denk je dat er net vóór dit moment gebeurde?
- Wat zou er hierna kunnen gebeuren?
- Heb je zoiets al eens in het echt gezien?
- Doet deze afbeelding je aan iets of iemand denken?
- Waar zou dit zich kunnen afspelen? Ken je zo'n plek?
- Als jij in deze afbeelding zou stappen, waar zou je gaan staan?

“Benut de thuistaal als opstapje (steiger) naar het Nederlands.”

Steven Delarue (expert meertaligheid)

De inzichten van **Steven Delarue** (expert meertaligheid) sluiten naadloos aan bij de filosofie van de voorstelling **PALAVRAS**. Waar de voorstelling de zintuiglijke kant van taal viert, biedt Delarue de methodiek om meertaligheid structureel en positief in je dagverloop te verankeren.

Voor kleuters van 2,5+ jaar volgt een concreet dagverloop waarin de magie van PALAVRAS en de expertise van Delarue samenkomen:

Het dagverloop: (een warm en zintuiglijk nest met woorden)

1. De “Welkomst Klank”

Activiteit: Gebruik een “klankenpot” (geïnspireerd op de potten uit de voorstelling). Bij binnenkomst mag een kind een knikker in de pot doen en “Goedemorgen” zeggen in de eigen taal óf een eigen verzonnen ‘palavras’-klank maken.

Visueel: Hang foto’s op van de kinderen met daarbij het woord ‘Hallo’ in hun verschillende thuistalen.

Delarue-principe: Waardering van de thuistaal. Zorg dat de eerste interactie van de dag de identiteit van het kind bevestigt.

2. De Kring: Verhalen zonder Grenzen

Activiteit: Vertel een kort verhaal met veel visuele ondersteuning (zoals in de voorstelling). Gebruik “sleutelwoorden”.

Voorbeeld: Het thema is ‘water’. Laat een kind dat Spaans spreekt het woord “Agua” zeggen terwijl je met water spettert. Zo begrijpt de hele klas de betekenis via de klank en het beeld.

Palavras-touch: Gebruik rekvisieten/instrumenten uit de show om geluiden te maken terwijl je vertelt.

Delarue-principe: Functioneel meertalig leren. Gebruik de thuistaal om concepten te begrijpen.

3. De Klank-hoek

Activiteit: Richt een hoek in met materialen uit de voorstelling

Laat kleuters "eigen woorden" maken.

Moedig ze aan om in hun eigen taal te benoemen wat ze doen. Als een kind "Palla" zegt (bal), herhaal jij: "Ja, de bal! Palla!". Je erkent de input en voegt het Nederlands toe.

Delarue-principe: Veilige omgeving voor taalexperiment. Kleuters durven meer te praten in kleine groepjes of tijdens vrij spel.

4. Smaakvolle Woorden

Activiteit: "Hoe smaakt je appel?" (Zoet, zuur, krak). Vraag aan de kinderen: "Hoe klinkt 'lekker' bij jou thuis?"

Liedje: Maak je eigen liedje met materiaal en klanken uit de voorstelling. De voorstelling gebruikt ritme en melodie om taal te verbinden. Maak een eenvoudig ritme op de tafel terwijl je eet.

Delarue-principe: Interactieve taalsteun. Benut routine-momenten voor rijke interactie.

5. Het Sluimeren van Letters

Activiteit: Luister naar slaapliedjes in verschillende talen.

Prentenboek: Lees een boek zonder tekst (zoals De Gele Ballon of Alphabet van Charlotte Dematons). Laat kinderen in hun eigen taal aanwijzen wat ze zien. Jij bent de vertaler die de brug slaat.

Delarue-principe: Emotionele veiligheid. Taal is verbonden met gevoel.

Praktische tips: uit “Meertaligheid in de klas” (Steven Delarue)

- 1. De “Taalvriendelijke” klas:** Gebruik picto's met tekst in meerdere talen. Voor een kind van 2,5 jaar zijn letters 'tekeningen'. Door Arabische, Latijnse en andere tekens te mengen, leer je ze dat alle talen een plek hebben.
- 2. Lichaamstaal als lingua franca:** In Palavras wordt veel verteld via beweging. Steven Delarue benadrukt dat non-verbale communicatie cruciaal is voor de actieve deelname van meertalige kleuters. Gebruik handen, voeten en mimiek om je woorden kracht bij te zetten.
- 3. Ouders betrekken:** Vraag ouders om een kort audiofragment in te spreken: “Slaap lekker” of “Veel plezier vandaag”. Speel dit af in de klas. Dit creëert het 'nest-gevoel' waar compagnie niks naar streeft eens oefenen in de klas?

Muzische activiteiten:

Voor kinderen van +2,5 jaar vertrekken we best volledig vanuit **zintuiglijke ervaring, verwondering en initiatief van het kind** (in de geest van *Ferre Laevers*: welbevinden en betrokkenheid eerst).

1. "Het water klinkt!"

Materiaal

- Doorzichtige plastic of glazen flessen (goed afgesloten)
- Gevuld met verschillende hoeveelheden water
- Eventueel: een beetje kleurstof (verschillende kleuren)
- Een zachte ondergrond (tapijt)

Vrij ontdekken (zintuiglijk verkennen)

Zet de flessen in het midden van de kring zonder uitleg.

Laat de kinderen:

- rollen
- kantelen
- schudden

- tegen elkaar tikken
- naast hun oor houden

Volg wat zij doen. Benoem wat je ziet zonder te sturen:

- "Ik hoor een zacht geluid."
- "Jij rolt de fles heel traag."
- "Die klinkt hard!"
- "Deze fles heeft weinig water... luister eens."

Doel: eerst beleven, dan pas benoemen.

Luisteren met je hele lichaam

Ga samen zitten en nodig uit tot luisteren.

- Welke fles maakt het zachtste geluid?
- Welke klinkt het luidst?
- Welke vind jij het mooist klinken?
- Kan je een fles vinden die klinkt als regen?
- Of als de zee?
- Of als een fluistering?

Laat kinderen hun favoriete klank kiezen en opnieuw maken.

Samen muziek maken

Geef eenvoudige impulsen:

- "Kunnen we samen regen maken?"
- "Wat als het een storm wordt?"
- "En nu wordt het weer stil..."

Werk met contrasten:

- luid – zacht
- snel – traag

- hoog – laag (meer of minder water)

Laat ook ruimte voor initiatief:

- “Wie wil beginnen? Wij volgen jou.”

Zo ervaren kinderen dat hun inbreng betekenis heeft.

Als uitbreiding op deze muzische opdracht kan je ook een

Verbeelding toevoegen

Leg de flessen in het midden.

- Wat zit er in deze flessen? Alleen water... of nog iets anders?
- Is dit misschien toverwater?
- Woont er een geluidje in?
- Wat gebeurt er als we heel voorzichtig bewegen?

Misschien ontstaat er spontaan een waterverhaal.

2. “Slaapliedje met wereldwoorden”

Doelen om samen met de kinderen te ontdekken:

- ervaren dat woorden ook muziek en klank kunnen zijn
- ontdekken dat verschillende talen naast elkaar bestaan
- beleven rust, nabijheid en verbondenheid via een slaapliedje
- experimenteren met stem, ritme en klank

materiaal:

- een knuffel of pop
- kleine doekjes/dekentjes
- eventueel een zacht muziekje of klankschaal

Luisteren naar stilte

De kinderen zitten in een kring.

“Shhh... luister eens.

Hoor je het stil worden?

Vraag:

- “Hoe klinkt slapen?”
- kinderen maken zachte geluiden: mmm – sss – shhh
- Welke geluiden maak je als je slaapt?

Zo ontdekken de kinderen dat klanken ook woorden kunnen zijn.

Woorden voelen

“In andere landen zeggen mensen ook ‘slaap zacht’.”

- slaap zacht (NL)
- bonne nuit (FR)
- good night (EN)
- iyi geceler (TR)
- buenas noches (ES)
- durma bem (PT)

Zing samen met de kinderen de woorden langzaam.

- boooooone nuuuuuut
- gooood niiiight

Het is leuk om te focussen op klankplezier, niet op juist uitspreken.

Beleef het geluid

"In de voorstelling hoor je regen/drums/percussie"

Materiaal:

- Verschillende materialen, stof, potjes, hout, metaal, plastic
- Maak geluiden, hoe klinkt het als we het allemaal samen doen?
- Hoe voelt het materiaal aan, klinkt het overal hetzelfde?
- Tik een ritme en luister ernaar

Kinderen doen mee met hun stem of tikken op verschillende soort materialen en ontdekken hoe het klinkt met verschillende lichaamsdelen.

Creatieve ideeën:

1. "Tent met lichtjes"

Materiaal:

- grote lakens, klemmen om te bevestigen
- gekleurd plastic, doorschijnende blokken, doorschijnende andere materialen
- plastic flessen met water en kleurstof
- verschillende soorten lampjes, fiets licht, zaklamp

Ontdekken

Ze experimenteren met:

- handen
- voorwerpen

Ontdek:

- grote en kleine schaduwen
- bewegende schaduwen
- gekleurde schaduwen met transparant materiaal

Begeleid door te kijken, benoemen en verwondering te stimuleren.

- "Wat gebeurt er met de schaduw?"
- "Wordt de schaduw groter of kleiner?"
- "Welke kleur zie je?"

Geef kinderen ruimte om zelf te experimenteren

2. "Doekjespret!"

Materiaal:

- lichte doekjes die makkelijk bewegen in de lucht (bijv. organza)
- open ruimte in de klas of turnzaal
- eventueel rustige muziek

Geef elk kind een licht doekje.

- het doekje omhoog gooien
- laten zweven
- ermee zwaaien
- ermee rondlopen

Bewegen als sport

De leerkracht stelt voor om sporten na te doen met het doekje.

Voetbal

Kinderen bewegen het doekje met hun voet alsof ze een bal trappen.

Basketbal

Kinderen gooien het doekje omhoog met hun handen.

Zwemmen

Kinderen bewegen het doekje golvend met hun armen.

Hardlopen

Kinderen lopen door de ruimte terwijl het doekje achter hen vliegt.

Lichaamsdelen

Tijdens het bewegen benoemt de leerkracht lichaamsdelen.

- hand
- voet
- arm
- been

Daarna kan je het woord ook in andere talen zeggen.

De kinderen mogen het woord nazeggen terwijl ze bewegen.

Tip: met DeepL kan je luisteren naar **de uitspraak van woorden in verschillende talen**.

sportdans

De kinderen bewegen vrij door de ruimte met hun doekje.

- "Hand!"
- "Voet!"
- "Arm!"

De kinderen bewegen het doekje met dat lichaamsdeel.

Zo ontstaat een speelse sport dans met doekjes.

- variatie in beweging

Hopelijk hebben jullie veel plezier met onze opdrachtjes.

Deel zeker het resultaat met ons :-)

Alice, Chantal, Renata

www.compagnieniks.com